

РІШЕННЯ № 44

«Про притягнення до дисциплінарної відповідальності»

15 листопада 2023 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., секретаря палати Звіздун А.М., членів палати — Бірюкова А.О., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Майнард Н.О., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно адвоката **ОСОБА_1** (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю <...> від <...>, видане на підставі рішення Ради адвокатів міста Києва № <...> від <...>), -

ВСТАНОВИЛА:

18.10.2021 р. до КДКА міста Києва звернувся ОСОБА_2 зі скаргою на поведінку адвоката ОСОБА_1.

15.02.2022 р. скарга була скерована головою ВКДКА для перевірки та розгляду до КДКА Черкаської області.

Рішенням дисциплінарної палати КДКА Черкаської області № 191 від 18.05.2022 р. стосовно адвоката було порушено дисциплінарну справу, а рішенням за № 196 від 03.06.2023 р. - розгляд дисциплінарної справи зупинено до набрання законної сили судовим рішенням у справі № 340/2601/22 за позовом ОСОБА_1.

25.05.2023 р. дисциплінарна справа надійшла з ВКДКА для розгляду до КДКА Кіровоградської області.

I. Рух справи, заяви, клопотання учасників, інші питання процедури

1. Розгляд справи поновлено протокольним рішенням палати від 11.07.2023 р.
Засідання у справі призначались на: 11.07.2023 р., 24.07.2023 р., 04.09.2023 р., 29.09.2023 р., 13.10.2023 р., 25.10.2023 р. та 15.11.2023 р.

Розгляд було зупинено за протокольними рішеннями палати у періоди: з 11.07.2023. по 24.07.2023 р., з 24.07.2023 р. по 04.09.2023 р., з 04.09.2023 р. по 29.09.2023 р., з 29.09.2023 р. по 15.11.2023 р.

2. 11.07.2023 р. ОСОБА_1 заявив відвід членам дисциплінарної палати: Бірюкову А.О., Звіздуну А.М., Ковальову Ю.В. та Кричуну Ю.А.

Після ухвалення та оголошення рішення стосовно відводу секретаря палати Звіздуну А.М., адвокат заявив про те, що він відкликає заяви щодо відводу інших членів палати, що підтвердив також письмово.

3. На цьому ж засіданні ОСОБА_2 заявив клопотання про сприяння йому в отриманні письмового доказу, виклик свідків та відкладення засідання для забезпечення їх явки, можливої після 01.08.2023 р.; ОСОБА_1 заявив клопотання про допит свідка.

За рішенням палати, занесеним до протоколу засідання, клопотання учасників засідання були задоволені; адвокату ОСОБА_1 додатково надано копію довідки про перевірку від 25.04.2022 р.

4. 21.07.2023 р. скаржником було подане клопотання про відкладення засідання у зв'язку із неможливістю забезпечення явки свідків.

5. 04.09.2023 р. адвокат не з'явився на засідання палати та не повідомив про причини неявки; пояснення надали свідки ОСОБА_3, ОСОБА_4, явка яких забезпечена скаржником.

6. На засідання палати 29.09.2023 р. адвокат ОСОБА_1 не з'явився; подав клопотання про зупинення або відкладення розгляду дисциплінарного провадження до набрання законної сили рішенням Кіровоградського окружного адміністративного суду у справі № 340/5513/23 за його позовом; у задоволенні клопотання було відмовлено, пояснення надав свідок ОСОБА_5, явку якого було забезпечено скаржником.

7. 13.10.2023 р. адвокат ОСОБА_1 на засідання палати не з'явився, подав клопотання про відкладення розгляду дисциплінарного провадження у зв'язку із хворобою; засідання було перенесено на 25.10.2023 р.

8. 25.10.2023 р. адвокат ОСОБА_1 не з'явився на засідання; подав клопотання про відкладення розгляду дисциплінарної справи у зв'язку із його участю у розгляді кримінального провадження судом; засідання палати було перенесено на 15.11.2023р.

9. 15.11.2023 адвокат ОСОБА_1 не з'явився; письмових пояснень по суті порушених у скарзі питань не надав, повідомлення про причини своєї неявки від нього не надходило.

З огляду викладене, враховуючи неодноразову неявку адвоката на засідання палати, у тому числі після роз'яснення йому положень абзаців 3, 4 частини другої статті 40 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", палата дійшла висновку, що нею було вжито вичерпних заходів до забезпечення прав адвоката, але він не бажає реалізувати своє права на участь у розгляді справи; справу розглянуто на підставі наявних доказів, взявши до уваги письмові пояснення адвоката, надані під час перевірки.

10. 15.11.2023 р. ухвалено рішення у дисциплінарній справі з проголошенням його короткого змісту.

II. Зміст скарги

Скаржник є помічником судді Ленінського районного суду міста Кіровограда, призначеним на посаду 05.01.2016 р.

15.07.2021 р. слідчим суддею Тьором Є.М. було призначено до розгляду 24 справи, про що інформація була розміщена на дошці для оголошень у приміщенні суду.

Адвокат ОСОБА_1 прибув до Ленінського районного суду м. Кіровограда для участі в судовому засіданні з розгляду клопотання слідчого про арешт майна, що було призначено до розгляду на 14 годину 20 хвилин.

Приблизно о 14 годині 50 хвилин ОСОБА_1 зайшов до службового кабінету № 406, у якому перебував скаржник та секретар засідання ОСОБА_3, та підвищеним тоном запитав: “Чому дотепер не розпочалось судове засідання з розгляду клопотання слідчого?”.

У відповідь на його звернення, скаржник повідомив, що слідчий суддя перебуває у судовому засіданні з розгляду клопотання слідчого про продовження строків перебування підозрюваного під вартою.

Через невеликий проміжок часу, адвокат ОСОБА_1 знову почав звертатися до скаржника підвищеним тоном, задаючи те саме питання, при цьому, робив рухи руками біля обличчя скаржника, намагаючись спровокувати конфлікт.

Відійшовши на деяку відстань від столу, за яким сидів скаржник, адвокат ОСОБА_1 почав кричати: “Я чекаю в коридорі вже пів години, чому я повинен чекати свого судового засідання так довго?”, на що скаржник вкотре відповів про перебування слідчого судді Тьора Є.М. в іншому судовому засіданні з розгляду невідкладного клопотання слідчого про продовження строку тримання під вартою підозрюваного, строк якого спливає.

Після цього, адвокат, продовжуючи висловлюватись підвищеним тоном, промовив: “Сидите тут, нічого не робите, нічого не вмієте, протираєте штани, отримуючи ні за що посадовий оклад”, обізвав “дармоїдами” та “бездарями”.

Потім він пішов до дверей кабінету, висловлюючи образливі слова на адресу суддів та працівників суду.

Скаржник зазначає, що у зв'язку зі службовою необхідністю, йому необхідно було вийти з кабінету, але у вузькому коридорі, через який може пройти лише одна людина, стояв ОСОБА_1, що перешкоджало можливості виходу.

Як тільки він увійшов до коридору, ОСОБА_1 раптово зробив крок йому назустріч і скаржник зупинився, після цього ОСОБА_1 сильно штовхнув його двома руками в область грудної клітини, від чого скаржник похитнувся назад і щоб не впасти, встиг обпертися об стінку.

Після цього ОСОБА_1 швидко відійшов від скаржника приблизно на два кроки, став на порозі кабінету і почав кричати: “Відійди від мене на 1 метр”. При цьому, сам він не відходив, а навпаки, продовжував загороджувати собою вихід.

Скаржник вказав йому, щоб той дав можливість вийти з кабінету, але ОСОБА_1 продовжував голосно повторювати ту саму фразу, не даючи можливості вийти з кабінету, обмежуючи пересування скаржника.

ОСОБА_1 не реагував на зауваження про необхідність вести себе належним чином та виконувати законну вимогу працівника апарату суду з питань дотримання громадського порядку.

Свої дії ОСОБА_1 супроводжував цинічними посмішками, зверхньою поведінкою, яка засвідчує про нехтування загальними правилами поведінки.

Через деякий час, ОСОБА_1 відійшов від порогу кабінету та почав йти по холу приміщення, розблокувавши вихід із кабінету.

У цей час в холі 4 поверху перебував журналіст на ім'я Віталій, який є головою ГО “<...>”, який неодноразово раніше здійснював відеозйомку судових засідань за участю адвоката ОСОБА_1. з подальшим розміщенням в мережі Інтернет, на сайті Youtube та соціальній мережі “Instagram”, і почав здійснювати відеозйомку.

Адвокат ОСОБА_1, побачивши, що його знайомий здійснює відеозйомку, почав кричати в коридорі, що подасть скаргу на ОСОБА_2а, наказним тоном повідомив: “Ідіть до свого кабінету”, та знову принизливо зазначив: “Ти щас доумнічаєшся”.

ОСОБА_1 вів себе зухвало, намагаючись знову вивести скаржника із рівноваги, сподіваючись на те, що той почне відповідати йому некоректно та неввічливо, що дасть підстави для подання скарги з наданням доказів у вигляді відеозапису.

Скаржник вважає поведінку адвоката та його висловлювання, зроблені у присутності інших працівників суду та сторонніх осіб, принизливими для себе та такими, що підривають авторитет судової системи в цілому.

Скаржник зазначив, що адвокат ОСОБА_1 неодноразово здійснював провокаційні дії та викладав у мережі Інтернет частину зроблених відеозаписів, з метою висвітлення працівників органів державної влади лише у негативному руслі, як неграмотних та недолугих, з метою компрометації дій органів державної влади, і, навпаки, показуючи себе й деяких інших осіб як “борців за справедливість”.

Скаржник посилається на окремі опубліковані відеоролики та їх URL-адреси, що розміщуються на каналі <...> сайту «Youtube».

Зазначив, що як убачається із додаткового рішення Ленінського районного суду м. Кіровограда від 14.05.2021 у справі № <...>, адвокат ОСОБА_1 уклав договір із громадською організацією «<...>» про співпрацю.

З урахуванням того, що на наведених скаржником відеороликах, створених тими ж особами та за участі тих самих осіб, міститься реклама адвоката ОСОБА_1., який у перебігу запису надає коментарі та бере участь у зафіксованих подіях, останньому відомо про їх назву, зміст та висловлювання, факт їх публікації.

ОСОБА_2 зазначає, що ОСОБА_1 здійснює своє рекламування із використанням відеопублікацій, які паплюжать судові, правоохоронні органи, органи юстиції, місцевого самоврядування та мають назви, які підривають довіру до суду, поліції, але висвітлюючи себе як єдиного компетентного адвоката в регіоні.

Вважає, що поведінка адвоката має триваючий характер, порушує Правила адвокатської етики, підриває престиж адвокатури та адвокатської діяльності, тому ставить питання про застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

III. Позиція адвоката

У своїх письмових поясненнях від 18.02.2022 р., наданих під час перевірки КДКА Черкаської області, адвокат ОСОБА_1 твердження скаржника заперечив.

Зазначив, що йому не була відома інформація про те, що 15.07.2021 р. слідчим суддею Ленінського районного суду м. Кіровограда Тьором Є.М. було призначено до розгляду 24 справи, а судові засідання по розгляду клопотання слідчого про арешт майна, у якому він здійснював представництво особи, на майно якого накладався

арешт, було насправді призначене на 11 год. 40 хв., а не на 14 год. 20 хв., як вказує скаржник.

Клієнт, права та інтереси якого захищав адвокат, прибув разом з дружиною з міста Олександрії Кіровоградської області, має 3 групу інвалідності.

Із посиланням на статтю 34 Конституції України щодо права на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, адвокат зазначив, що його обурення з приводу затягування часу судового засідання є цілком адекватним.

Цікавлячись коли розпочнеться судове засідання, адвокат діяв виключно в межах своїх повноважень та в інтересах підзахисного.

Посилання скаржника на вчинення дій фізичного характеру не відповідають дійсності.

Загальновідомим є той факт, що в приміщенні суду діє судова охорона, яка зобов'язана невідкладно реагувати на будь-які негативні вчинки та дії, спрямовані проти працівників суду.

Зазначає, що згідно із чинним законодавством, у випадку порушення порядку в залі судового засідання прокурором чи захисником головуєчий суддя робить їм попередження про відповідальність за неповагу до суду. Якщо таке порушення має повторюваний характер, то їх може бути притягнуто до відповідальності, встановленої законом (статті 329, 330 КПК).

З боку слідчого судді та інших учасників нарікань та зауважень щодо поведінки адвоката не надходило.

Вважає, що скаржник, маючи на меті написання скарги, за відсутності реальних підстав, скористався коментарями до Кримінального кодексу України, оскільки інших беззаперечних доказів, окрім посилань на відео, розміщені в мережі Інтернет, немає.

Вказує, що як свідчить численна судова практика, відео з УоїТібе не є належним доказом.

У відповідь на твердження скаржника про його висловлювання у приміщенні суду та у коментарях, поширених у мережі, адвокат у поясненнях приділяє значної уваги положенням чинного законодавства, змісту висновків Верховного Суду, прецедентній практиці Європейського суду з прав людини - стосовно окремих аспектів реалізації права на свободу вираження поглядів, неможливості притягнення до відповідальності за висловлення оціночних суджень, а також стандартів доказування у судових справах даної категорії (статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 277, 299 ЦК України, статті 1, 30, рішення Європейського суду з прав людини у справах «Лінгенс проти Австрії», «Українська прес-група проти України», «Ляшко проти України», «Інститут економічних реформ проти України», "Дж. К. та Інші проти Швеції" тощо, постанови Верховного Суду від 20.12.2021 у справі №398/982/19, від 20.11.2019 р. в справі №539/3299/15-ц, від 12.11.2019 р. в справі № 904/4494/18, від 09.11.2021 у справі № 806/962/17, від 18.04.2018 у справі № 826/19844/16 та інші).

З приводу доводів скаржника, які стосуються поширення інформації в мережі, адвокат вказує на те, що надані скаржником посилання на відео в мережі УоїТібе та скриншоти не можуть слугувати доказом розміщення та розповсюдження вказаної у її скарзі інформації саме адвокатом, оскільки неможливо достовірно ідентифікувати особу, яка створила та розповсюджує вказані скаржником електронні документи у соціальній мережі.

Адвокат зазначає, що не є автором відео, та вважає, що скаржник не позбавлений можливості звернутися з відповідними скаргами на власника каналу та безпосередньо автора відео.

Вважає, що надані скріншоти сторінок не мають сукупності обов'язкових реквізитів, передбачених для документів, без яких вони не мають юридичної сили.

Щодо посилань скаржника та співпрацю з автором відео, адвокат зазначив, що відповідний договір діяв виключно в межах однієї судової справи, на яку вказує скаржник.

Назви до відео, як і будь-які коментарі, є виключно суб'єктивною думкою безпосередньо автора та власника каналу, і адвокат відношення до цього не має.

Адвокат зазначив, що його дії не містять порушень норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет і відповідають вимогам статей 53, 57-60 Правил адвокатської етики.

Доводи скаржника про те, що діяння має триваючий характер, адвокат вважає безпідставними.

Звертає увагу на те, що обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката, і звинувачення адвоката не може ґрунтуватися на припущеннях.

IV. Усні та письмові пояснення учасників засідання

1. У своїх усних поясненнях на засіданні палати, стосовно події, яка відбулася 15.07.2021 р., пояснив, що він був помічником судді Тьора Є.М., яким було призначено на той день розгляд справи, у якій бере участь адвокат ОСОБА_1

Цього дня слідчий суддя отримав справи, які підлягали невідкладному вирішенню, і адвоката ОСОБА_1 було повідомлено, що його справа буде відкладена з 11 години 40 хвилин на 14 годину 20 хвилин, оскільки розглядаються клопотання органів досудового розслідування.

З незалежних від скаржника причин судовий розгляд по одній зі справ затягнувся, про що було повідомлено адвокату ОСОБА_1 в коридорі, після чого скаржник зайшов до свого кабінету № 406, у якому також перебувала секретар судового засідання ОСОБА_3.

Через декілька хвилин, приблизно о 14 годині 50 хвилин до кабінету № 406 зайшов адвокат ОСОБА_1 і підвищеним тоном запитав, чому дотепер не почалося судове засідання по справі, на що йому знову було повідомлено про розгляд суддею невідкладних справ.

Через 10-20 секунд після отримання вказаної відповіді, адвокат ОСОБА_1 підійшов до робочого столу і продовжив задавати те саме питання та висловлювати своє обурення, підвищуючи тон, на що йому було неодноразово надано відповідь.

Через деякий час ОСОБА_1, ніби заспокоївшись і пішов в бік виходу з кабінету, і двері кабінету № 406 залишались відчиненими.

Коридор в кабінеті досить вузький і пройти може тільки одна людина. ОСОБА_1 став біля виходу з кабінету і продовжив голосно висловлюватись про те, що в суді працюють одні корупціонери, нічого не роблять і дарма отримують зарплатню, є ледарями та бездарями, що сприймалось скаржником як образливі вирази на свою адресу та адресу секретаря.

Скаржник по службовій необхідності мав намір вийти з кабінету, про що повідомив секретарю судового засідання, яка у цей час також піднялась зі свого робочого місця.

Прямуючи до виходу та зайшовши у вузький коридор, побачив, що на виході з кабінету стоїть адвокат ОСОБА_1, повз якого безперешкодно пройти було неможливо; для того, щоб вийти - ОСОБА_1 мав його пропустити.

Але у цей час, з незрозумілих причин, адвокат зробив декілька швидких кроків назустріч, пройшовши більше метра та несподівано штовхнув скаржника в груди, від чого він похитнувся назад, але не впав, обпершись рукою на стіну. Одразу після цього адвокат ОСОБА_1 почав голосно кричати: «Відійди від мене на один метр», повторивши це декілька разів, а потім вийшов з кабінету, повернув направо і пішов в напрямку холу.

Свідком цих обставин була секретар судового засідання ОСОБА_3.

Після того, як скаржник вийшов з кабінету в службових цілях, адвокат голосно зазначив, що подасть на нього скаргу і наказним тоном, принизливо вказував зайти до свого кабінету.

У той час в коридорі перебував слухач по справам ОСОБА_1., на ім'я Віталій, який активно знімає на відеокамеру чи камеру телефону діяльність адвоката і висвітлює це в мережі Інтернет.

ОСОБА_1, який побачив факт зйомки, знову наказним тоном висловився: «Ідіть до свого кабінету, ти зараз доумнічаєшся».

Скаржник неодноразово пропонував ОСОБА_1 припинити порушення правил поведінки в суді та просив, щоб він вів себе більш стримано. На ці вимоги адвокат не реагував. Свідком події був також працівник судової охорони.

Стосовно своїх доводів про порушення адвокатом правил рекламування адвокатської діяльності скаржник зазначив наступне.

Вважає, що дії адвоката ОСОБА_1. та працівників громадської організації “<...>” є взаємопов’язаними.

Посилається на пункт 2 договору про їхню співпрацю, зазначає, що вказаним договором передбачено ознайомлення громадян з діяльністю як громадської організації, так і адвоката ОСОБА_1., у тому числі, в мережі Інтернет. Ознайомлення громадян з діяльністю адвоката ОСОБА_1 здійснювалось, зокрема, шляхом розміщення на ресурсі YouTube, на каналі “<...>”, відеороликів за його участю; більшість цих відеороликів мають образливі назви, містять жаргонні вирази.

Звернув увагу на анотації до цих роликів, де міститься посилання на адвоката ОСОБА_1 та його контактні дані: «Дно правосудия пробито, «Кривосудие от Мохонько», «Патрульные гуси, нам плевать на них», «Как здорово затынут мусора в суд, Бандурист на допросе адвоката», «Суд по 130, мусора боятся допроса адвоката» та інші.

Вважає, що дана реклама не відповідає етичним вимогам та дискредитує інститут адвокатури, створює умови для його зневаги, принижує професію адвоката та його статус. Ці відеозаписи досі наявні у вільному доступі на даний час; відомостей щодо вжиття адвокатом ОСОБА_1 для видалення цієї реклами та звернення до ради адвокатів дисциплінарній палаті не надано.

Скріншоти додавались до скарги, яка подавалась ще в 2021 році, тобто за майже два роки адвокат ОСОБА_1 мав більш чим достатньо часу для вжиття заходів щодо видалення цієї реклами.

ОСОБА_2 просить застосувати до адвоката ОСОБА_1. позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням його з ЄРАУ за вчинення як одноразового грубого проступку, так і системного, триваючого порушення правил адвокатської етики.

2. У своїх письмових поясненнях, наданих під час засідання, скаржник, із посиланням на положення договору про співпрацю, укладеного 10.02.2021 між ГО «<...>» та адвокатом ОСОБА_1, зазначив, що висвітлення діяльності адвоката ОСОБА_1. повноважна особа ГО «<...>» здійснювала шляхом розміщення відеороликів на каналі ГО «<...>» YouTube із назвами, які зазначені в скарзі. Висвітлення діяльності адвоката ОСОБА_1. у вказаний спосіб є рекламою цього адвоката, оскільки саме його діяльність, як адвоката, висвітлена в кожному ролику. В описах до кожного відео міститься реклама адвоката ОСОБА_1.

ГО «<...>» розміщує відеоролики з назвами в образливій формі, нерідко висвітлюючи працівників органів державної влади як неосвідчених, порушників законів та як корупціонерів, в чому можна пересвідчитися на сайті.

Відеоролики не відтворюють безперервний запис, а створені шляхом монтажу епізодів за участю адвоката ОСОБА_1. і лише після того, як члени ГО «<...>» здійснять провокативні розмови з службовими особами, нерідко здійснюючи на них психологічний тиск. Під кожним із відеороликів розміщена реклама адвоката ОСОБА_1., скрішпот якої додано до скарги. Кожен з цих відеороликів містить десятки, а то і сотні негативних, агресивних відгуків щодо діяльності службових осіб органів державної влади. Відеоролики з цими назвами та змістом не стверджують повагу до адвокатської професії, як цього вимагає стаття 12 Правил адвокатської етики, а створюють уявлення про «непереможність» адвоката ОСОБА_1. шляхом натяків і двозначностей.

Реклама не відповідає розумним естетичним вимогам та дискредитує інститут адвокатури, створює умови для його зневаги, принижує професію та статус адвоката України в силу як змісту відео, так і їх назв, що містять жаргон, образливі та нецензурні слова.

Вказані відеозаписи разом з рекламою адвоката ОСОБА_1. досі наявні у відкритому доступі, що свідчить про те, що проступок, вчинений ОСОБА_1, носить триваючий характер.

3. Адвокат ОСОБА_1 у засідання палати під час розгляду справи неодноразово не з'являвся, пояснень по суті порушених у скарзі питань - не надав.

Палата враховує, що згідно із частиною другою статті 40 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” у разі неможливості з поважних причин брати участь у засіданні адвокат, стосовно якого розглядається справа, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення адвоката оголошуються на засіданні дисциплінарної палати.

Неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

V. Обґрунтування підстав прийнятого рішення стосовно заяв скаржника

про поведінку адвоката у приміщенні Ленінського районного суду міста Кіровограда

Короткий зміст доводів скаржника та адвоката

1. Скаржник наполягає на тому, що адвокат ОСОБА_1, прийшовши до кабінету № 406, розташованого у приміщенні Ленінського районного суду міста Кіровограда, поведив себе некоректно, висловлював нетактовні, принизливі слова на адресу скаржника та порушував правила поведінки у суді, перешкоджав виходу скаржника із робочого кабінету, застосовавши фізичну силу.

2. Адвокат, заперечуючи проти доводів скаржника, у письмових поясненнях під час перевірки зазначив, що його обурення було викликано надто тривалим очікуванням судового засідання; він реалізував своє право на вираження поглядів, при цьому вів себе коректно, і його поведінка відповідає вимогам правил адвокатської етики.

Доводи про застосування фізичної сили адвокат вважає недоведеними.

Аналіз доказів

1. Свідок ОСОБА_3 пояснила, що у липні 2021 року вона працювала секретарем судді Тьора Є.М. у Ленінському районному суді міста Кіровограда.

Стосовно подій 15.07.2021 р. вона пояснила, що перебувала з ОСОБА_2 в одному кабінеті № 406, виконуючи свої посадові обов'язки.

До кабінету зайшов адвокат ОСОБА_1 та підвищеним тоном запитав, чому не розглядається його справа, на що ОСОБА_2 відповів, що слідчий суддя Тьор Є.М. перебуває в іншому засіданні, і розгляд справи відбудеться відразу після його завершення.

ОСОБА_1 не задовольнила ця відповідь, він почав говорити: «Чому я повинен так довго чекати», на що ОСОБА_2 повторно йому відповів, що суддя перебуває в засіданні з розгляду клопотання про доцільність тримання особи під вартою, і наголосив, що засідання у справі відбудеться відразу після завершення розгляду.

Потім ОСОБА_1 став говорити про некомпетентність працівників суду (що саме говорив - свідок не пам'ятає), попрямувавши до виходу з кабінету.

ОСОБА_2 сказав, що йому потрібно іти до канцелярії суду, взяв справи і наближався до виходу з дверей. У цей час ОСОБА_1 штовхнув ОСОБА_2 двома руками в область грудної клітки. ОСОБА_2 сказав, що йому потрібно вийти з кабінету, і просив ОСОБА_1 дати йому простір, але ОСОБА_1 став говорити: «Відійдіть від мене на один метр», тобто ОСОБА_2 наголошував, що йому потрібно вийти з кабінету у службовій необхідності, вказуючи: «Дайте мені можливість...».

ОСОБА_2 безперешкодно з кабінету вийти не міг, оскільки адвокат ОСОБА_1 стояв в дверях.

ОСОБА_1 ще раз сказав ту саму фразу («Відійдіть від мене») та через певний час вийшов до коридору, а вслід за ним вже пішов ОСОБА_2.

Свідок зазначає, що ОСОБА_2 увесь час спілкувався спокійно, жодних дій, які б могли спровокувати конфлікт, він не вчиняв.

Вважає, що поведінка адвоката була некоректна.

Під час описуваних подій в кабінеті знаходились, окрім неї, ОСОБА_2 і адвокат ОСОБА_1. Факт присутності в кабінеті інших осіб не пригадує, зокрема, не

може підтвердити, що помічник іншого судді ОСОБА_4 заходила в кабінет у цей час та могла бачити цей конфлікт.

Зазначила, що у зв'язку із вказаною подією вона надавала надруковані нею особисто пояснення керівнику апарату Ленінського районного суду.

2. У її письмових поясненнях від 20.09.2021 р., наданих керівнику апарату Ленінського районного суду, зазначено, що 15.07.2021 р. близько 14 години 50 хвилин до службового кабінету № 406, в якому перебувала вона та помічник судді ОСОБА_2, зайшов адвокат ОСОБА_1, голосно запитавши: “ Чому судове засідання, що було призначене на 14 годину 20 хвилин, дотепер не розпочалось”, на що помічник судді ОСОБА_2 повідомив йому, що слідчий суддя Тьор Є.М. перебуває в судовому засіданні, де відбувається розгляд клопотання слідчого про продовження строків тримання під вартою підозрюваного, а розгляд його справи відбудеться одразу після розгляду клопотання слідчого.

Адвокат ОСОБА_1 почав кричати та промовив : “Я очікую в коридорі вже пів години, чому я повинен очікувати судового засідання так довго?”.

На його чергове питання помічник судді ОСОБА_2 відповів, що у підозрюваного у справі, яка зараз слухається, закінчується строк тримання під вартою, тому є нагальна необхідність у розгляді саме цього клопотання.

Після цього ОСОБА_1 вказав: “Сидите тут, нічого не робите, нічого не вмієте, протираєте штани, отримуючи ні за що посадовий оклад” та попрямував до виходу з кабінету, балакаючи сам до себе, більшість з його слів було важко розібрати, але деякі з них містили негативні звинувачення у тотальному хабарництві в суді, що в суд беруть по оголошенню, без належних здібностей, в суді працюють одні хабарники.

У цей час помічник ОСОБА_2 повідомив їй, що йому необхідно вийти з кабінету у зв'язку зі службовою необхідністю та направився до дверей кабінету, де стояв ОСОБА_1. Коли помічник судді ОСОБА_2 увійшов до коридору, вона побачила, як ОСОБА_1 швидко зробив один чи два кроки йому назустріч та двома руками штовхнув його в область грудної клітини. Від поштовху ОСОБА_2 майже впав, але встиг спертися об стіну коридору, а ОСОБА_1 повернувся до дверей кабінету, стоячи на виході з кабінету та почав кричати: “Відійди від мене на 1 метр”, проте своїм тілом не давав можливості вільно вийти з кабінету.

У подальшому помічник судді ОСОБА_2 попросив дати йому можливість вийти з кабінету, але ОСОБА_1 повторював знову: “Відійди від мене на 1 метр”, не даючи можливості вийти з кабінету. Помічник судді ОСОБА_2 неодноразово наголошував на необхідності дотримання правил поведінки громадян в суді, але ОСОБА_1 його ігнорував та продовжував вчиняти вказані вище дії (том 1 а.с. 19).

3. Свідок ОСОБА_5 пояснив, що з 24.08.2020 р. є співробітником служби судової охорони.

Стосовно подій 15.07.2021 р. у Ленінському районному суді м. Кіровограда, пояснив, що у зв'язку із неповним комплектуванням штату співробітників за кожним працівником судової охорони на той час було закріплено два поверхи.

Перебуваючи на п'ятому поверсі, він почув крики з четвертого поверху, тому спустився туди, розуміючи, що можливо вчиняється порушення громадського порядку.

Перебуваючи біля кабінету № 402, звідки добре проглядався коридор і хол, бачив, що з кабінету № 406 вийшов адвокат ОСОБА_1, а через деякий час - ОСОБА_2. В коридорі тоді ще бачив ОСОБА_3 – секретаря суду.

Помічник судді ОСОБА_2 розмовляв спокійно, натомість адвокат ОСОБА_1 - на підвищених тонах, адвокат кричав і висловлювався лайкою на адресу ОСОБА_2, який намагався адвоката ОСОБА_1 заспокоїти.

Адвокат ОСОБА_1 застосовував нецензурну лексику на адресу і для образи помічника ОСОБА_2а, висловлював невдоволення, казав, що суди нічого не роблять, працівники тільки “протирають штани”.

Як зрозумів свідок, конфлікт розпочався в 406 кабінеті.

Він намагався заспокоїти адвоката ОСОБА_1; заходів примусу не застосовував. Потім адвокат ОСОБА_1 потроху заспокоївся і пішов на перший поверх.

Після демонстрування свідку відеозапису, наявного у матеріалах справи, ОСОБА_5 підтвердив, що на відео зафіксовані події, про які він повідомив.

Пояснив, що у відео звучала фраза адвоката ОСОБА_1 на адресу ОСОБА_2: «Зайдіть в свій кабінет». Пояснив, що він сприйняв це висловлювання як некоректне, як погрозу, адже ОСОБА_1 диктував ОСОБА_2, де йому слід знаходитися.

4. Свідок ОСОБА_4 пояснила, що у липні 2021 року вона працювала в Ленінському районному суді міста Кіровограда помічником судді Лукьянкової О.В.

Поряд з її робочим кабінетом (№ 407) розташований кабінет помічника ОСОБА_2 – № 406. Двері її кабінету завжди відчинені під час роботи.

У другій половині дня, почувши, що голосно розмовляє чоловік, вона вийшла з кабінету, і стала свідком того, як адвокат ОСОБА_1 дуже голосно розмовляв з помічником ОСОБА_2, пред'являв йому претензії, казав, що напише на нього скаргу.

Вона спитала у ОСОБА_2, що сталося, а він відповів : “Робочі моменти”. Потім йому зателефонував його суддя і він мав намір вийти з кабінету, але ОСОБА_1 став на порозі і сказав, цитую: «Ти з кабінету не вийдеш».

ОСОБА_2 казав ОСОБА_1, що йому потрібно вийти, ОСОБА_1 відповідав: «Ти з кабінету не вийдеш» та перешкоджав намаганням ОСОБА_2 вийти.

Від помічника ОСОБА_2 ні провокацій, ні підвищеного тону, ні образ на адресу адвоката не було, чула тільки адвоката; ситуація виглядала для неї загрозово.

Причини поведінки адвоката їй не відомі, він пред'являв якісь претензії (вона зрозуміла, що людина конфліктує), і тон його голосу не відповідав звичайному спілкуванню. І потім, коли від нього прозвучала фраза про написання скарги, ОСОБА_2 намагався вийти, а адвокат йому перешкоджав. Після того, як підійшла судова охорона, вона зайшла до себе в кабінет.

У кабінеті, окрім помічника ОСОБА_2, була ОСОБА_3, секретар суду, та ще заходила секретар ОСОБА_6.

5. Палатою було досліджено відеозапис, що міститься на лазерному диску, приєднаному до скарги, що має назву: «Выгнали следака с ID картой! Суды маринуют людей».

У відкритому доступі, на каналі “КДК Live” відеохостингу Youtube, є аналогічний відеозапис (дата публікації: 16 липня 2021 року, https://www.youtube.com/watch?v=jaIII_xIY7U).

На відеозапису (проміжок запису: 00:00-00:43) зафіксовано обставини, які стосуються конфлікту між скаржником та адвокатом.

На початку відеозапису “у кадрі”, поряд із місцем запису, перебуває працівник судової охорони — ОСОБА_5, особа якого була підтверджена ним під час надання пояснень.

Адвокат ОСОБА_1 рухається по коридору у напрямку місця, з якого

здійснюється зйомка, зі сторони кабінету, біля входу до якого перебуває ОСОБА_2.

ОСОБА_2, почавши йти слідом, зазначає: “Я думаю, вам треба думати...”

У свою чергу, ОСОБА_1, повернувшись до ОСОБА_2 та перебуваючи його, підвищеним тоном зазначає: “Про що? Я напишу зараз скаргу на вас, ідіть в свій кабінет, будь-ласка, зараз доумнічаєтесь, ви подивіться, який безсовісний” (00:09-00:19).

ОСОБА_2 зазначив: “Ви мене не випускали з кабінету” (00:18-00:20), ОСОБА_1: “Я говорю, ідіть будь-ласка, посидьте” (00:19-00:21), ОСОБА_2 : “Вам необхідно вести себе більш стримано, будь-ласка” (00:23-00:27).

Особа “за кадром” (ймовірно особа, що записує відео) запитує у ОСОБА_1, хто це був, на що він відповідає, що це був “ОСОБА_2” (00:28-00:32).

У цей же період із вказаного кабінету виходить ОСОБА_3 (свідок, що надала пояснення під час розгляду дисциплінарної справи).

6. Проаналізувавши усі досліджені докази у сукупності, палата дійшла наступних висновків.

Свідок ОСОБА_3, яка є очевидцем оскаржуваних дій, описала обставини поведінки адвоката ОСОБА_1. під час його перебування у кабінеті № 406 Ленінського районного суду м. Кіровограда, та його дії, вчинені стосовно скаржника.

У свою чергу, зміст її пояснень відповідає її письмовим поясненням від 20.09.20201 р., наданим не у зв'язку із дисциплінарним провадженням, керівнику апарату суду.

Палата вважає, що пояснення свідка є послідовними, внутрішньо не суперечливими, за змістом узгоджуються із відомостями, наданими свідком ОСОБА_5 та відомостями про обставини події, що зафіксовані на відеозаписі.

У системі та взаємозв'язку із відомостями, наданими свідком ОСОБА_5 і скаржником, а також інформацією, зафіксованою на відеозаписі, вони надають можливість встановити суттєві для справи обставини поведінки адвоката.

Дисциплінарна палата не знайшла підстав сумніватися у щирості свідка та достовірності наданих нею відомостей.

Що стосується пояснень ОСОБА_4, палата вважає за необхідне зазначити наступне.

Свідок зазначає, що почувши крики у коридорі суду, вона вийшла зі свого кабінету та бачила як адвокат ОСОБА_1 дуже голосно розмовляв з помічником судді ОСОБА_2, пред'являв йому претензії, казав, що напише на нього скаргу.

ОСОБА_4 вказує на факт перешкоджання виходу ОСОБА_2 із кабінету, який, за її твердженням, хронологічно мав місце після висловлювання ОСОБА_1. про намір написання скарги.

Також на засіданні палати вона зазначила, що заходила до кабінету № 406, а після появи працівника судової охорони - повернулася до свого кабінету. Зазначає, що у перебігу події до кабінету заходила секретар ОСОБА_6.

Відомостей про застосування фізичної сили ОСОБА_1 стосовно ОСОБА_2 вона не наводить.

Палата дослідила її письмові пояснення від 21.09.2021 р., надані поза межами дисциплінарного провадження, у яких вона зазначила, що 15.07.2021 р. у другій половині дня, вона перебувала на своєму робочому місці в кабінеті № 407, що знаходиться поруч з кабінетом помічника судді ОСОБА_2 (кабінет № 406), і двері її кабінету, як правило, завжди відчинені.

Вона почула, що в коридорі голосно говорить чоловік. Коли вона вийшла з

кабінету, побачила, що біля кабінету № 406 стоїть адвокат ОСОБА_1, який висловлював своє незадоволення помічнику ОСОБА_2, говорив на підвищених тонах, попереджав, що напише на помічника скаргу.

У її присутності помічник ОСОБА_2 мав намір вийти з кабінету у службовій необхідності, однак адвокат ОСОБА_1 йому перешкодив та не давав вийти, у грубій формі вказував останньому: "Ти з кабінету не вийдеш". З боку помічника ОСОБА_2 підвищення тону чи висловлення неповаги до адвоката ОСОБА_1 - не чула.

Конфліктна ситуація привернула також увагу судової поліції. Коли її працівник підійшов до кабінету помічника судді ОСОБА_2, вона пішла у своїх справах (том 1 а.с. 20).

Палата також враховує відомості, що містить письмовий доказ - доповідна записка помічника судді ОСОБА_2 керівнику апарату Ленінського районного суду м. Кіровограда, у якій він зазначає, що очевидцем описаних ним подій є секретар суду ОСОБА_3 яка перебувала у службовому кабінеті № 406. Працівник служби судової охорони, який в той час перебував в холі 4 поверху чув та бачив частину з описаних подій; а можливо вказані події чули інші працівники суду, зокрема, помічник судді ОСОБА_4, оскільки її службовий кабінет (№407) знаходиться безпосередньо близько до кабінету № 406, в якому відбувались події, а двері до її службового кабінету були відчинені (том 1 а.с. 18).

Проаналізувавши зазначені відомості, палата дійшла висновку про те, що ОСОБА_4 не володіє повними відомостями про обставини події та була свідком дій ОСОБА_2 та ОСОБА_1. на завершальному етапі конфліктної ситуації, коли ОСОБА_1 вийшов із кабінету до коридору суду, висловлюючись про наміри подати скаргу.

При цьому, її пояснення частково не відповідають обставинам, зафіксованим на відео, поясненням інших свідків, а також власним письмовим поясненням (стосовно факту її перебування біля кабінету № 406 на момент появи працівника судової охорони, висловлювання адвокатом щодо написання скарги до виходу ОСОБА_2а із кабінету, присутність секретаря ОСОБА_6).

Палата вважає, що зміст відомостей, що надані свідком ОСОБА_4 обумовлений особливостями сприйняття та запам'ятовування подій, відтворених у поясненнях, і вони не спроможні піддати сумніву достовірність пояснень свідка ОСОБА_3 і ОСОБА_5, а також пояснень скаржника.

Таким чином, твердження скаржника про дії, вчинені адвокатом стосовно нього, знайшли своє підтвердження та доведені сукупністю доказів, досліджених під час розгляду справи, їх системі та взаємозв'язку.

Положення нормативних актів, що підлягають застосуванню

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі по тексту – Закон № 5076-VI):

- адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів (частина перша статті 4);

- під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги та правил адвокатської етики (пункт 1 частини першої статті 21);

2. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборчим З'їздом адвокатів України 09.06.2017 року (далі — Правила адвокатської етики):

- Правила слугують обов'язковою для використання адвокатами системою орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури і принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" та іншими законодавчими актами, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката.

Надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки. При цьому специфіка, комплексний характер обов'язків, що покладені на адвокатуру, обумовлюють необхідність збалансування засад служіння адвоката інтересам окремого клієнта та інтересам суспільства в цілому, дотримання принципів законності і верховенства права (Преамбула).

- дія Правил поширюється, зокрема, на всі види адвокатської діяльності та в частині, визначеній Правилами, на іншу діяльність (дії) адвоката, яка може вступити в суперечність з професійними обов'язками адвоката або підірвати престиж адвокатської професії (стаття 2);

- адвокат не має права в своїй професійній діяльності вдаватися до засобів і методів, які суперечать чинному законодавству або Правилам адвокатської етики (частина третя статті 7);

- всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві. Цього принципу адвокат зобов'язаний дотримуватись у всіх сферах діяльності: професійній, громадській, публіцистичній та інших (частина перша статті 12);

- адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на підрив престижу адвокатури та адвокатської діяльності (частина третя статті 12);

- адвокат зобов'язаний бути добропорядним, чесно і гідно виконувати свої професійні обов'язки (частина перша статті 12-1);

- представляючи інтереси клієнта або виконуючи функцію захисника в суді, адвокат зобов'язаний дотримуватись вимог чинного процесуального законодавства, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, про судоустрій і статус суддів, іншого законодавства, що регламентує поведінку учасників судового процесу, а також вимог Правил (стаття 42);

- під час здійснення професійної діяльності в суді адвокат повинен бути добропорядним, поводити себе чесно та гідно, стверджуючи повагу до адвокатської професії (частина перша статті 44);

- у відносинах з будь-якими особами, з якими адвокат взаємодіє в процесі виконання доручення клієнта, адвокат має дотримуватись вимог Правил у частині, застосовній до цих відносин (стаття 49).

3. Закон України "Про судоустрій і статус суддів" від 02.06.2016 № 1402-VIII (зі змінами і доповненнями станом на 21.05.2021 р.):

- кожний суддя має помічника (помічників), статус і умови діяльності якого (яких) визначаються цим Законом та Положенням про помічника (помічників) судді, затвердженим Радою суддів України (частина перша статті 157).

4. Положення про помічника судді, затвердженого рішення Ради суддів України № 21 від 18.05.2018 р.:

- помічник судді: здійснює підбір актів законодавства та матеріалів судової практики, які необхідні для розгляду конкретної судової справи; бере участь у попередній підготовці судових справ до розгляду, в оформленні судових справ, за дорученням судді готує проекти судових рішень, запитів, листів, інших матеріалів, пов'язаних із розглядом конкретної справи; здійснює оформлення копій судових рішень для направлення сторонам у справі та іншим учасникам справи, які беруть участь у справі відповідно до вимог процесуального законодавства, контролює своєчасність надсилання копій судових рішень; здійснює контроль за своєчасним проведенням експертними установами призначених у справах експертних досліджень, за своєчасним виконанням органами внутрішніх справ ухвал судді про примусовий привід, а в разі невиконання таких ухвал - готує проекти відповідних нагадувань тощо; готує проекти доручень суду про виконання судами інших держав окремих процесуальних дій, про вручення судових документів з цивільних, господарських, адміністративних, кримінальних справ, про екстрадицію правопорушників на територію України; сприяє оформленню, виконанню доручень судів іноземних держав відповідно до Конвенції про правову допомогу та правові відносини з цивільних, сімейних і кримінальних справах, інших міжнародно-правових договорів України про правову допомогу, ратифікованих Верховною Радою України; виконує інші доручення судді, що стосуються організації розгляду судових справ (пункт 20).

- помічнику судді забороняється вчиняти дії процесуального характеру, а також дії, що можуть потягнути за собою виникнення, зміну або припинення прав та обов'язків учасників судового процесу (за винятком здійснення за дорученням судді або головуючого у судовій колегії повноважень секретаря судового засідання у разі відсутності останнього) — пункт 22.

5. Правила поведінки громадян (відвідувачів) у приміщеннях Ленінського районного суду м. Кіровограда, затвердженого рішенням зборів суддів Ленінського районного суду м. Кіровограда від 06 липня 2017р. № 21 (https://ln.kr.court.gov.ua/sud1111/gromadyanam/pravila_povedinku/):

- відвідувачі суду зобов'язані: дотримуватися встановленого порядку діяльності судів і норми поведінки у громадських місцях, виконувати вимоги суддів, працівників апарату суду з питань дотримання громадського порядку та цих Правил, не допускати порушень громадського порядку, виконувати законні вимоги суддів, працівників апарату суду (пункт 7.2.);

- у приміщенні суду відвідувачам заборонено: порушувати громадський порядок, голосно розмовляти, висловлювати будь-які образи на адресу суддів, працівників апарату суду, інших учасників судового розгляду та відвідувачів суду (пункти 8.6., 8.7., 8.9).

Встановлені факти

Оцінивши докази у сукупності, палата встановила наступні обставини поведінки адвоката.

1. 15.07.2021 р., приблизно о 14 годині 50 хвилин адвокат ОСОБА_1, знаходячись у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності у приміщенні Ленінського районного суду м. Кіровограда, зайшов до кабінету № 406, у якому

перебували на своїх робочих місцях секретар судових засідань ОСОБА_3 та помічник судді ОСОБА_2.

2. Адвокат звернувся до помічника судді з питанням про причини затримки початку розгляду справи, у якій він бере участь, у відповідь на що помічник судді повідомив, що слідчий суддя здійснює розгляд невідкладного клопотання про продовження строку тримання підозрюваного під вартою, після чого буде розпочато судові засідання у справі, у якій бере участь адвокат.

3. Адвокат, будучи фахівцем у галузі права, достовірно розумів, що помічник судді, в силу своїх посадових обов'язків, не є особою, що уповноважена вирішувати питання початку судових засідань, виконувати процесуальні обов'язки у судових провадженнях, і не несе відповідальності за своєчасність початку розгляду справ.

4. Не дивлячись на те, що ОСОБА_2 двічі адвокату було пояснено причини, з яких слідчий суддя не розпочав судові засідання, адвокат ОСОБА_1 почав поводити себе нестримано і некоректно, голосно висловлюючи своє невдоволення з приводу затримки судового засідання на адресу ОСОБА_2 та допускаючи нетактовні висловлювання й особисті судження про професійну непридатність працівників суду.

5. Дії адвоката призвели до конфлікту у приміщенні суду, який не був спровокований скаржником, під час якого адвокат порушив порядок перебування осіб у приміщенні суду та безпричинно висловлював на адресу помічника судді претензії підвищеним тоном.

6. У перебігу конфлікту, перебуваючи біля входних дверей кабінету № 406, адвокат ОСОБА_1 перешкоджав виходу помічника судді ОСОБА_2 з кабінету, у тому числі застосував фізичний вплив до нього у формі поштовху руками.

7. Після цього, вийшовши із цього кабінету у коридор четвертого поверху Ленінського районного суду м. Кіровограда, відверто демонструючи своє роздратування, викликане нібито поведінкою помічника судді ОСОБА_2, допустив нетактовні й зверхні висловлювання наказового характеру стосовно нього.

8. Свідком дій адвоката та створеного ним конфлікту, який супроводжувався грубим порушенням порядку поведінки у суді, стали працівники апарату суду, співробітник судової охорони та інші особи, присутні у приміщенні, а після опублікування відеозапису в мережі Інтернет — частина обставин поведінки адвоката у суді стала доступною для невизначеного кола осіб.

Висновки палати

1. Проаналізувавши встановлені обставини у сукупності, палата дійшла висновку, що поведінка адвоката суперечить принципу законності в адвокатській діяльності (частина перша статті 4 Закону № 5076-VI), вимогам пункту першого частини першої статті 21 Закону № 5076-VI, вимогам статей частини третьої статті 7, частини першої, третьої статті 12, частини першої статті 12-1, статті 42, частини першої статті 44, статті 49 Правил адвокатської етики.

У діях адвоката вбачається склад дисциплінарного проступку, передбаченого пунктом 3 частини другої статті 34 Закону (порушення Правил адвокатської етики).

2. Оцінюючи характер проступку, палата вважає за необхідне звернути увагу на те, що особа, приймаючи присягу адвоката (стаття 11 Закону № 5076-VI), бере на себе обов'язки неухильно дотримуватися Правил адвокатської етики, які, в свою чергу, регламентують підвищені, порівняно з пересічним громадянином, вимоги до

його поведінки як під час виконання безпосередньо професійних обов'язків, так і у приватному житті.

Крім того, поведінка представника адвокатської професії є не лише маркером його особистих та професійних якостей — вона має безпосередній вплив на престиж адвокатури як інституту суспільства, тому професійна належність зобов'язує кожного адвоката зважувати свої власні дії з системою критеріїв та вимог адвокатської етики.

Адвокат категорично не вправі допускати дії, що можуть підірвати повагу до адвокатури, основним функціональним призначенням якого є здійснення професійного представництва у суді та захист прав і свобод людини.

3. Проаналізувавши, в наведених нормативних та етичних аспектах, фактичні обставини поведінки адвоката ОСОБА_1, палата вважає, що його дії є несумісними зі статусом адвоката і кваліфікує їх як грубе одноразове порушення Правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

4. Днем вчинення проступку є: 15 липня 2021 року.

5. Беручи до уваги, що з часу вчинення проступку спливає визначений частиною другою статті 35 Закону № 5076-VI строк притягнення до відповідальності, підстави для застосування до адвоката дисциплінарного стягнення за вчинення цього проступку відсутні.

VI. Обґрунтування підстав прийнятого рішення стосовно заяв про порушення адвокатом принципу рекламування адвокатської діяльності

Предмет оскарження і заперечення адвоката

1. Скаржник зазначає, що адвокат ОСОБА_1 неодноразово здійснював провокаційні дії, шляхом викладення в мережі Інтернет лише тих частин відеозаписів, які компрометують дії органів державної влади, а він, та особи, які з ним співпрацюють, висвітлюють себе, як “борці за справедливість”.

У мережі розміщуються відеоролики, зняті за участю адвоката, у яких органи державної влади (поліції, судів, прокуратури, місцевого самоврядування та інших), висвітлюються лише в негативному руслі, та містять назви, які підривають довіру до суду, поліції та інших органів влади.

Вказані ролики паплюжать судові, правоохоронні органи, органи юстиції, місцевого самоврядування, висвітлюючи адвоката ОСОБА_1. як єдиного компетентного адвоката в регіоні. В роликах за його участі всі працівники органів державної влади виставляються як неграмотні та недолугі. При цьому, у вказаних відеороликах інші особи (які до того ж провокують конфлікти) все це знімають з метою рекламування діяльності ОСОБА_1. Декілька таких осіб постійно фігурують в таких роликах, що свідчить про наявність домовленості між ними та ОСОБА_1ом Р.Ю.

Скаржник зазначає, що адвокату відомо про те, що відеоролики за його участю, які знімає голова ГО «<...>» ОСОБА_7, публікуються останнім на каналі “КДК LIVE”, з урахуванням того, що між адвокатом ОСОБА_1 та ГО «<...>» існує договір про співпрацю.

Вважає, що реклама адвоката ОСОБА_1 не відповідає вимогам Правил адвокатської етики.

2. Адвокат ОСОБА_1 зазначає, що надані скаржником посилання на відео в мережі УоiТiбе та скриншоти не є доказом розміщення та розповсюдження вказаної

у її скарзі інформації саме адвокатом, оскільки неможливо достовірно ідентифікувати особу, яка створила та розповсюджує вказані скаржником електронні документи у соціальній мережі.

Адвокат посилається на нормативні положення, які стосуються свободи вираження поглядів, вважає, що скаржник не позбавлений можливості звернутися з відповідними скаргами на власника каналу та безпосередньо автора відео, яким адвокат не є.

Вважає, що надані скріншоти сторінок не мають сукупності обов'язкових реквізитів, передбачених для документів, без яких вони не можуть слугувати підставою для врахування, відтак не мають юридичної сили.

Щодо тверджень скаржника про співпрацю з автором відео, адвокат зазначив, що відповідний договір діяв виключно в межах однієї судової справи, на яку вказує скаржник.

Назви до відео, як і будь-які коментарі, є виключно суб'єктивною думкою безпосередньо автора та власника каналу, і адвокат відношення до цього не має.

Адвокат зазначив, що його дії не містять порушень норм адвокатської етики, визначених статтями 53, 57-60 Правил адвокатської етики.

Положення нормативно-правових актів, що підлягають застосуванню

1. Закон України "Про рекламу" від 3 липня 1996 року N 270/96-ВР (з наступними змінами і доповненнями):

- реклама - інформація про особу, ідею та/або товар, розповсюджена за грошову чи іншу винагороду або з метою самореклами в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена, щоб сформувати або підтримати у прямий (пряма реклама, телепродаж) або непрямий (спонсорство, розміщення товару (продакт-плейсмент) спосіб обізнаність споживачів реклами та їхній інтерес щодо таких особи, ідеї та/або товару (пункт 15 статті 1);

- принципами реклами є: законність, точність, достовірність, використання форм та засобів, які не завдають споживачеві реклами шкоди. Реклама не повинна містити інформації або зображень, які порушують етичні, гуманістичні, моральні норми, нехтують правилами пристойності (частини перша, третя статті 7) .

2. Правила адвокатської етики:

"Адвокат має право рекламувати свою професійну діяльність з дотриманням чинного законодавства і цих Правил.

Рекламні матеріали про адвокатську діяльність (та будь-які інші матеріали, такі як бланки, візитівки та інше) не можуть містити: оціночних характеристик відносно адвоката; критики адвокатами інших адвокатів; заяв про вірогідність успішного виконання доручень та інших заяв, що можуть викликати безпідставні надії у клієнтів; вказівок, які можуть сформувати уявлення, що діяльність саме цього адвоката характеризується рисами і показниками, притаманними в дійсності адвокатурі як такий.

Рекламні матеріали про діяльність адвоката мають бути об'єктивними, достовірними, чіткими та зрозумілими й не повинні містити натяків, двозначностей або іншим чином утворювати підґрунтя для введення потенційних клієнтів в оману, а також мають відповідати розумним естетичним вимогам. Рекламні матеріали не

можуть демонструватись (розміщуватись) за допомогою способів (у способи), які дискредитують інститут адвокатури, створюють умови для його зневаги, принижують професію та статус адвоката України.

Адвокати, що здійснюють адвокатську діяльність індивідуально або через адвокатське бюро чи об'єднання (керівники адвокатського об'єднання), несуть персональну відповідальність за достовірність рекламних матеріалів про них (про адвокатські бюро, об'єднання), а також за їх відповідність чинному законодавству та цим Правилам.

Якщо адвокат стало відомо про поширену без його відома рекламу його діяльності, що не відповідає зазначеним вимогам, такий адвокат, керівник бюро чи об'єднання зобов'язаний вжити всіх розумно доступних заходів до спростування і корегування такої рекламної інформації та повідомити про це раду адвокатів регіону” (стаття 13).

Аналіз доказів

1. Перевіряючи аргументи оскарження, палата дослідила відеозаписи, подані скаргником та скріншоти анотацій до публікацій, на які вказує скаргник.

Також було перевірено факт поширення в мережі відповідних публікацій станом на день розгляду справи, шляхом дослідження, у межах предмету оскарження, постів, поширених на відеохостингу Youtube, що перебувають у відкритому доступі.

Палатою досліджено наступні публікації, які відповідають змісту поданих скаргником відеозаписів та паперових копій електронних доказів — скріншотів анотацій до публікацій, наданих скаргником:

- “Забрали двойник с штраф площадки. Тупые мусора напутали!” (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 09.02.2021 р.; встановлено, що станом на час розгляду анотація до відео не містить відомостей про адвоката ОСОБА_1;

- “Целый майор в юбке не знает законодательства» (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 27.05.2021 р.; встановлено, що станом на час розгляду анотація до відео не містить відомостей про адвоката ОСОБА_1;

- «Выгнали... следака с ID картой! Суды маринуют людей» (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 16.07.2021 р., публікація містить анотацію: “...Громадська організація “<...>”Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), електронный адрес: <...>”, відеосюжет складається із двох частин: запис обставин події, яка відбулася 15.07.2021 р. у приміщенні Ленінського районного суду м. Кіровограда за участю скаргника та адвоката (00:00-00:43), та запису дій та висловлювань осіб, присутніх у приміщенні залу судового засідання, зокрема, адресовані секретарю, з обуренням несвоєчасністю початку судового засідання, висловлювання адвоката на адресу слідчого, присутнього у залі (03:52-04:35) тощо; перебіг судового засідання з розгляду клопотання слідчого (з 06:06-09:28), у тому числі виступ адвоката та його висловлювання на адресу учасника розгляду (06:54-09:13), висловлювання учасників після засідання, у тому числі коментарі адвоката із роз'ясненнями (12:12-12:29) (далі — “публікація від 16.07.2021 р.);

- “Повна професійна непридатність керівника районного ДВС ч.2” (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 13.08.2021 р., публікація містить анотацію: “Адвокат навел шороху в царстве ДВС, как их набирают на эту службу...Громадська організація “<...>” ...Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул.

<...>, тел. <...>, <...> (вайбер), електронний адрес: <...>”; на відео зафіксовано, зокрема: обставини перебування його автора та адвоката ОСОБА_1. у Кіровоградському районному відділі ДВС Головного управління юстиції в Кіровоградській області та спілкування із начальником та державним виконавцем з приводу виконавчого провадження; коментарі автора та адвоката для глядачів (09:14 — 09:16, 14:04-14:41), висловлювання адвоката ОСОБА_1., адресовані начальнику відділу: “Ви побачите, які коментарі вам дадуть у Ютубі” (13:19-13:25); (далі — “публікація від 13.08.2021 р.”);

- “Такого судья ещё не выдавал. Он ошибся, но извинился! (<https://www.youtube.com/>); дата публікації: 17.09.2021 р.; встановлено, що станом на час розгляду анотація до відео не містить відомостей про адвоката ОСОБА_1.;

- “Дно правосудия пробито! Кривосудие от Махунько! (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 17.09.2021 р.; анотація: “Це вже не перше засідання у цій справі, де вона ігнорує дотримання закону, Конституції і присягу судді, а просто знущається над людьми, ставлячи на перше місце свої амбіції»...Громадська організація <...>”Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), електронний адрес: <...>”; на відео зафіксовано обставини перебігу судового засідання Кіровського районного суду м. Кіровограда (головуюча суддя: Мохонько В.В.) у цивільній справі за участю адвоката ОСОБА_1., висловлювання присутніх у залі суду після засідання, зокрема, адресовані секретарю, коментарі автора сюжету глядачам (00:00 — 00:40, 14:20-14:22), висловлювання адвоката ОСОБА_1., адресоване представнику іншої сторони у справі (адвокату) (13:45 — 14:02); (далі — “публікація від 17.09.2021 р.”);

- «Адвокат указал истинное место для попрошак с Держспоживслужби» (<https://www.youtube.com/...>), публікація : 21.09.2021 р., публікація містить анотацію: “Самозванці з Держспоживслужби не очікували такого опору від підприємця! ...Карта для развития и помощи организации в борьбе за наши права и свободы!... Громадська організація “<...>”, ЄДРПОУ <...>... Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), електронний адрес: <...>”); на відеозаписі зафіксовано обставини, пов'язані із прибуттям службових осіб управління безпечності харчових продуктів Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області для проведення повторного позапланового заходу державного контролю суб'єкта господарювання в місті Олександрії Кіровоградської області; адвокат ОСОБА_1 бере участь в події як представник суб'єкта господарювання (далі — “публікація від 21.09.2021 р.”);

- “Развод на штраф 34000 грн. от таможни. Адвокат спускает их на место! (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 29.09.2021 р., встановлено, що станом на час розгляду анотація до відео не містить відомостей про адвоката ОСОБА_1.;

- “Суд по 130-й. Мусора боятсья допроса адвоката” (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 05.10.2021 р.; анотація: “Догнали, сфабриковали , в суде обдела..” Карта для развития и помощи организации в борьбе за наши права и свободы.....Громадська організація “<...>”... Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), електронний адрес: <...>”; на відео зафіксовано перебіг судового засідання Бобринецького районного суду Кіровоградської області у справі про адміністративне правопорушення, за участю захисника - адвоката ОСОБА_1.; коментарі автора та адвоката (27:31-32:07); (далі — “публікація від 05.10.2021 р.”);

- “Патрульные гуси плевали на ПДР — тогда нам плевать на них» (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 29.10.2021 р.; анотація містить інформацію: Карта для развития и помощи организации в борьбе за наши права и свободы.....Громадська організація “<...>”Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), электронный адрес: <...>”; на відео зафіксовано обставини спілкування автора з двома поліцейськими, які зазначали, що здійснюють охорону місця події у зв'язку із виявленням речового доказу у кримінальному провадженні, з приводу неправильної, з погляду автора, стоянки службового автомобіля; (далі — “публікація від 29.10.2021 р.”);

- “Как здорово зтянуть мусора в суд! Бандурист на допросе у адвоката” (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 28.11.2021 р., анотація містить інформацію: Карта для развития и помощи организации в борьбе за наши права и свободы.....Громадська організація <...>”Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), электронный адрес: <...>”; на відео зафіксовано перебіг судового засідання Кіровського районного суду міста Кіровограда у справі за позовом про скасування постанови поліцейського, за участю адвоката ОСОБА_1. як представника позивача, а також обставини спілкування присутніх до початку засідання; (далі — “публікація від 28.11.2021 р.”);

- “Поймал на развозе мусоров — получил преследование и штраф” (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 01.12.2021 р.; анотація містить інформацію: Карта для развития и помощи организации в борьбе за наши права и свободы.....Громадська організація <...>” ... Адвокат: ОСОБА_1, г. Кропивницький, ул. <...>, тел. <...>, <...> (вайбер), электронный адрес: <...>”; на відео зафіксовано обставини спілкування автора із поліцейським з приводу нібито використання службового автомобіля не в службових цілях, а також перебіг розгляду поліцейським справи про адміністративне правопорушення, за участю адвоката ОСОБА_1 як захисника особи, яка притягається до відповідальності (далі — “публікація від 01.12.2021 р.”);

Публікації із назвою “Кривосудие от судьи Махунько отжатию квартир”, про яку зазначив скаржник, у відкритому доступі виявлено не було.

2. Станом на 15.11.2023 р. (на час розгляду дисциплінарної справи) публікації перебувають у доступі на каналі “КДК Live” (<https://www.youtube.com/@kdk2017>), частина з яких містить анотації із інформацією про адвоката ОСОБА_1.

Палата вважає, що наведена в анотаціях текстуальна інформація, зміст якої вказує на адресу розташування офісу, номерів телефонів та адресу електронної пошти адвоката є рекламою його адвокатської діяльності (публікації від 16.07.2021 р., 13.08.2021 р., 17.09.2021 р., 21.09.2021 р., 05.10.2021 р., 29.10.2021 р., 28.11.2021 р. та 01.12.2021 р.).

На думку палати, доведення до відома потенційних клієнтів інформації про адвоката у наведених випадках здійснюється комбіновано, шляхом поєднання текстуальної та аудіовізуальної інформації, які структурно і змістовно пов'язані між собою та інтегровані у складі єдиного посту як його невід'ємні елементи.

Отже, кожна із наведених вище публікацій на каналі “КДК Live” є способом розміщення таких рекламних матеріалів, тому для оцінки додержання встановлених вимог до рекламування адвоката мають бути комплексно проаналізовані ознаки таких рекламних матеріалів, у контексті текстуальної та аудіовізуальної частин відповідної публікації.

3. За результатами дослідження, палата дійшла висновку, що реклама адвоката ОСОБА_1 вимогам законодавства та Правилам адвокатської етики не відповідає, виходячи із такого.

Назви та анотації до усіх публікацій містять авторські оціночні судження, тобто мають суб'єктивний характер інформування користувачького контенту (невідповідність рекламних матеріалів вимозі об'єктивності та точності).

В аспекті аналізу додержання вимог до адвокатського рекламування, палата також встановила, що окремі назви та анотації мають зневажливий характер і не відповідають загальноприйнятим культурним вимогам, зокрема, містять саркастичні звороти зі словами, властивими для жаргонної лексики, у тому числі кримінальної (публікації від 05.10.2021 р., 29.11.2021 р., 01.12.2021 р.), перекручують прізвище судді (публікація від 17.09.2021 р.).

4. За результатами дослідження палатою також встановлено, що адвокат ОСОБА_1 співпрацює (співпрацював) із авторами (автором) поширюваних сюжетів, неодноразово беручи в них безпосередню участь у статусі представника (захисника) під час здійснення адвокатської діяльності, та надає свої коментарі для користувачького контенту, зокрема, стосовно правильного, на його думку, застосування правових норм, змісту порушень та суб'єктів порушення (публікація від 16.07.2021 р. (період запису 03:52-04:35, 06:54-09:13, 12:12-12:29, публікація від 13.08.2021 р. (період запису 14:04-14:41), публікація від 05.10.2021 р. (27:31-32:07) та інші).

Судження автора та адвоката стосовно порушень законодавства представниками влади та стосовно їх некомпетентності, що містить опублікована аудіовізуальна інформація, супроводжується висловлюваннями з експресивно-негативними оцінками (зокрема: публікація від 16.07.2021 р. (03:52-04:35, 06:54-09:13, 12:12-12:29); публікація від 13.08.2021 р. (09:10-09:16, 14:04-14:41); публікація від 17.09.2021 р. (00:00-00:40, 12:38-12:45, 14:20-14:22); публікація від 29.10.2021 р. (10:00-15:57).

У відеоролику публікації від 17.09.2021 р. зафіксовано висловлювання адвоката на адресу іншого адвоката — представника опонента з попередженням про те, що він (ОСОБА_1) здійснить перевірку додержання цим адвокатом податкового законодавства, факту реєстрації його як самозайнятої особи, декларування ним доходів (13:45 — 14:02).

5. Відповідно до інформації, що міститься на ютуб-каналі “КДК Live” та у досліджених публікаціях, а також у договорі про співпрацю від 10.02.2021 р., автори (автор) публікацій, які представляють громадську організацію “<...>”, декларують свою активістську позицію у питаннях боротьби з порушенням прав людини, виявлення негативних проявів у діяльності органів державної влади тощо.

Відтак розміщення рекламної інформації про адвоката у таких публікаціях, у контексті суджень автора, дій адвоката та його коментарів, адресованих глядачам каналу, сприймається як натяк на компетентність адвоката і його професійні спроможності з протидії незаконним, з погляду авторів публікацій, діям представників влади у певних сферах правовідносин (див.: публікації від 16.07.2023 р., 13.08.2021 р., 17.09.2021 р., 21.09.2021 р., 05.10.2021 р., 28.11.2021 р.).

6. Отже, палата дійшла висновку, що рекламна інформація про адвоката ОСОБА_1, розміщена у наведених публікаціях, не відповідає вимогам точності, об'єктивності й достовірності, створює підґрунтя для двозначностей та введення потенційних клієнтів в оману.

Крім того, палата переконана, що розміщення реклами у контексті назв публікацій та анотацій, які містять жаргонізми та не відповідають загальноприйнятим нормам культури мови, є способом, який може дискредитувати інститут адвокатури, принижує професію та статус адвоката України.

З точки зору інформаційного впливу на глядачів контенту відеохостингу, включення реклами у контекст дій та висловлювань адвоката, які мають суб'єктивний характер, зокрема, його суджень про те, як саме має застосовуватися норма права, або у чому і ким саме допущено порушення закону, - можуть сформувати уявлення, що його діяльність характеризується рисами, притаманними адвокатурі як такій, а відтак, спроможні створити умови для її зневаги, принизити професію адвоката.

7. Палата встановила, що адвокат надав згоду на поширення рекламної інформації про себе у наведених публікаціях та, безсумнівно, є обізнаним із фактом такого поширення.

Так, зміст відеороликів вказує на постійний характер співпраці адвоката із авторами сюжетів, у яких він систематично бере активну участь, надає коментарі для користувацького контенту, що вказує на його розуміння перспективи їх поширення в мережі Інтернет.

На останнє вказує, наприклад, відеоролик публікації від 13.08.2021 р., що фіксує висловлювання адвоката ОСОБА_1, адресовані службовій особі з приводу коментарів, які йому дадуть у YouTube (публікації від 13.08.2021 р., 13:19-13:25).

Факт надання адвокатом згоди на поширення рекламної інформації підтверджують і його письмові пояснення на скаргу, які засвідчують обізнаність із предметом оскарження, але рекламування у наведений вище спосіб продовжується в умовах відсутності заперечень з боку адвоката, яким не вчинено дій, спрямованих на її видалення.

Палата враховує у своїх висновках і зміст укладеного договору про співпрацю 10.02.2021 р. між адвокатом ОСОБА_1 та громадською організацією “<...>”, уповноважені особи якої здійснюють керування каналом та у публікаціях яких є пряме відсилання до відомостей про цю громадську організацію як правоволодільця.

Предметом зазначеного договору є координація зусиль та спільна діяльність сторін задля досягнення мети договору, яка здійснюється у форматі інформування, координації спільної діяльності між сторонами, підготовки та реалізації спільних заходів та проєктів; метою договору є консолідація зусиль сторін, спрямованих на створення відповідних умов попередження та недопущення порушень прав і свобод людини, зокрема, розвитку юридичної допомоги, удосконалення законодавства, захисту прав людини та сприяння правового просвітництва громадян (розділ 2 договору).

Згідно із розділом 3 договору співпраця між сторонами здійснюється, зокрема, шляхом надання правової допомоги адвокатом активістам громадської організації та ознайомлення представників громадськості міста з отриманою позитивною судовою практикою на основі підготовлених адвокатом позовних заяв до суду, від імені громадян України, які звернулись за правовою (правничою) допомогою, тощо (том 2 а.с. 55- 62).

Ураховуючи наведене та виходячи із презумпції розумності вчинків людини, палата не вбачає підстав сумніватися у згоді адвоката на поширення рекламної інформації про нього у спосіб розміщення її у публікаціях на каналі “КДК LIVE” відеохостингу Youtube.

За згоди адвоката рекламування адвоката у вказаний спосіб триває станом на час розгляду дисциплінарної справи.

8. Стосовно тверджень адвоката про реалізацію ним свободи вираження поглядів, палата звертає увагу на те, що розгляд цього питання під кутом зору точного юридичного змісту такої свободи дозволяє висувати, що обов'язки адвоката стосовно рекламування своєї діяльності не зачіпають його свобод.

Крім того, додержання адвокатом таких етичних вимог є необхідним у демократичному суспільстві, виходячи із сутності та призначення інституту адвокатури, що знаходить своє юридичне закріплення у Правилах адвокатської етики, виконання яких є професійним обов'язком кожного адвоката (пункт 1 частини першої статті 21 Закону).

Палата не здійснює оцінки інформації про дії адвоката чи будь-яких інших осіб - в аспекті реалізації їх прав і свобод на вільне поширення інформації, вираження поглядів та суджень про роботу органів державної влади чи їх службових осіб тощо.

Публікації, які містять рекламу адвоката, досліджуються винятково через призму вимог до рекламування адвокатської діяльності, і юридична оцінка будь-яким висловлюванням не надається.

9. Палата не погоджується з твердженнями адвоката про недопустимість поданих скаржником паперових копій електронних доказів.

Їх належність та достовірність перевірена шляхом дослідження відеозаписів та оригіналів електронних доказів, і їх допустимість - не викликає сумнівів.

10. Палата дійшла висновку, що рекламування адвокатської діяльності адвоката ОСОБА_1, здійснювана у спосіб опублікування рекламних відомостей про нього на каналі КДК Live відеохостингу YouTube, який забезпечує вільний доступ до відео необмеженої кількості осіб, здійснюється за згоди адвоката безперервно, починаючи з дня відповідної публікації.

Станом на час розгляду справи, із наведених вище постів рекламна інформація про адвоката не видалена.

Висновки

1. У постах на каналі “КДК Live” відеохостингу YouTube розміщено рекламу адвокатської діяльності адвоката ОСОБА_1, яка містить інформацію про нього, наведену в анотаціях до публікацій (публікації від 16.07.2021 р., 13.08.2021 р., 17.09.2021 р., 21.09.2021 р., 05.10.2021 р., 29.10.2021 р., 28.11.2021 р. та 01.12.2021).

2. Реклама інтегрована з публікаціями як їх невід'ємна частина, відтак відомості про адвоката доводяться до відома потенційних клієнтів у комплексному взаємозв'язку цих відомостей із назвами та змістом публікацій аудіовізуального та текстуального характеру.

Проаналізувавши назву та зміст публікацій, які є способом розміщення реклами адвоката ОСОБА_1., палата дійшла висновку, що вона не відповідає вимогам точності, достовірності, містить інформацію, що порушує етичні норми (частина третя статті 7 Закону України “Про рекламу”), суперечить критеріям об'єктивності й достовірності, утворює підґрунтя для введення потенційних клієнтів в оману, не відповідає розумним естетичним вимогам (частина третя статті 13 Правил адвокатської етики).

Рекламні матеріали про адвоката ОСОБА_1., в аспекті комплексного інформаційного впливу на глядачів, містить інформацію, яка може створити

уявлення, що діяльність саме цього адвоката характеризується рисами і показниками, притаманними в дійсності адвокатурі як такій, та створює умови для зневаги інституту адвокатури, принижує професію адвоката України (частина друга статті 13 Правил адвокатської етики).

3. Адвокат ОСОБА_1 надав свою згоду на розміщення реклами у вказаний спосіб і є обізнаним із фактом такого рекламування своєї діяльності; станом на час розгляду справи рекламування у вказаний спосіб, з його згоди, триває.

4. Правилами адвокатської етики, визначено, що адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально або через адвокатське бюро чи об'єднання (керівники адвокатського об'єднання), несуть персональну відповідальність за достовірність рекламних матеріалів про них (про адвокатські бюро, об'єднання), а також за їх відповідність чинному законодавству та цим Правилам.

Правилами також встановлено обов'язок адвоката вжити розумно необхідних заходів до спростування рекламної інформації з повідомленням ради адвокатів регіону (частина п'ята статті 13).

Палата вважає, що приписам про персональну відповідальність адвоката за відповідність рекламних матеріалів вимогам законодавства кореспондує обов'язок адвоката здійснювати контроль за законністю та етичністю реклами про нього.

Відтак, у випадку поширення реклами, що не відповідає цим вимогам, він зобов'язаний вжити ефективних заходів, спрямованих на усунення порушень - у формах, що є релевантними способом поширення рекламної інформації та відповідають характеру порушень.

На думку палати, усунення порушень у даному випадку можливе шляхом видалення рекламної інформації про адвоката із анотацій до наведених публікацій на каналі "КДК Live".

Обов'язок адвоката вжити такі заходи виникає з моменту поширення реклами ним особисто або іншими особами (за його згодою), або з часу отримання ним інформації про таке поширення, якщо воно, від початку, було здійснене без його згоди. Обов'язок адвоката вжити заходів до усунення порушень принципу рекламування не обмежений у часі та вважатиметься припиненим лише з моменту його фактичної реалізації.

5. Отже, палата дійшла висновку про те, що упродовж періоду: 16.07.2021 р.- 14.11.2023 р. адвокат ОСОБА_1 надав згоду на розміщення реклами, що не відповідає вимогам законодавства та Правилам адвокатської етики, не вживав розумно доступних заходів до її видалення, продовжуючи погоджуватися на таке розміщення, чим порушив вимоги пункту 3 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI та частини 13 Правил адвокатської етики.

Зокрема, упродовж вказаного періоду ним було порушено обов'язки, передбачені частинами четвертою-п'ятою статті 13 Правил адвокатської етики, стосовно розміщення реклами, у розрізі наступних постів каналу "КДК Live" відеохостингу YouTube:

- «Выгнали следака с ID картой! Суды маринуют людей» (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 16.07.2021.
- «Повна професійна непридатність керівника районного ДВС ч.2» (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 13.08.2021.
- «Дно правосудия пробито! Кривосудие от Махунько!» (<https://www.youtube.com/...>), дата публікації: 17.09.2021.
- «Адвокат указал истинное место для попрошак с Держсповживслужби»

(<https://www.youtube.com/...>); публікація від 21.09.2021.

- “Суд по 130-й. Мусора бояться допроса адвоката” (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 05.10.2021.

- “Патрульные гуси плевали на ПДР — тогда нам плевать на них» (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 29.10.2021.

- “Как здорово затянуть мусора в суд! Бандурист на допросе у адвоката” (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 28.11.2021.

- “Поймал на развозе мусоров — получил преследование и штраф” (<https://www.youtube.com/...>); дата публікації: 01.12.2021.

6. Своєю поведінкою адвокат порушив професійні обов'язки, визначені пунктом 1 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI, і палата вбачає в ній склад дисциплінарного проступку, кваліфікованого за пунктом 3 частини другої статті 34 Закону № 5076-VI (порушення правил адвокатської етики).

Проступок адвоката є триваючим (початок — 16.07.2021 р.); станом на 14.11.2023 р., включно, він не є припиненим.

З огляду на викладене, відповідно до частини першої статті 35 Закону № 5076-VI, палата ухвалює рішення про застосування до адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді попередження.

Керуючись статтями 34, 35, 37, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», палата

ВИРІШИЛА:

Притягнути до дисциплінарної відповідальності адвоката **ОСОБА_1** **ОСОБА_1** (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю <...> від <...>, видане на підставі рішення Ради адвокатів міста Києва № <...> від <...>) та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Відповідно до частини першої статті 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення у дисциплінарній справі може бути оскаржено адвокатом чи особою, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду

Голова палати

Олександр Квашук

Секретар палати

Анатолій Звїздун